

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Verior & probabilior sententia duplici conclusione stabilitur,

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

ARTICVLVS II.

An in Visione Beata detur, vel possit dari verbum creatum?

36. **I**N hujus difficultatis resolutione tres reperio Authorum sententias. Prima asserit de facto dari in visione beatifica verbum creatum, productum à Beato: non tamen negat posse Deum gerere vices verbi, & uniri cum intellectu beati per modum termini ultimi intellectionis. Pro hac sententia citantur Capreolus, Ferrariensis, Sylvester, Torres, & alij, quos refert & sequitur Ildephonsus Michaël Zamorensis, tomo 1. in 1. partem quæst. 12. art. 2. dubio 3. Secunda docet in visione Beata nec dari de facto verbum creatum, nec dari posse; sed Deum gerere vices verbi, & uniri cum intellectu beati. Ita Salmanticensis, Ioannes à S. Thoma, Bannez, Gonzales, & alij. Tertia sententia media est Suaris, & aliorum asserentium nec divinitus posse fieri quod Deus suppleat vices verbi. Hanc fusè impugnat Gonzales disp. 25. sect. 4.

§. I.

Terrior & probabilior sententia duplici conclusione stabilitur.

37. **D**ico primò: Beati per visionem beatificam nullum formant verbum, seu speciem expressam, Deum sicuti est in se representantem. Ita colligitur ex D. Thoma hic art. 2. & aliis locis supra citatis, ubi negat omnem similitudinem, seu representationem divinæ essentiae creatam, tenentem se ex parte objecti, & gerentem vices illius, solumque admittit similitudinem ex parte potentiae, quam vocat lumen gloriæ.

Eadem veritas insinuari videtur à Propheta Psalmo 74. ubi enim communis versio legit, *Te decet hymnus Deus in Sion*, Caldaica habet, *Tibi silentium Deus in Sion*; quia licet beati, in caelesti illa patria Deum continuo contemplantur, & laudent, in visione tamen beatifica nullum producant verbum, seu speciem expressam, sed ipsa essentia divina per seipsam immediatè gerit vices verbi, & speciei expressæ. Hoc autem silentium, seu carentia verbi creati in beatis, oritur præcipuè ex ejus inutilitate. Verbum enim propter hæc duo præcipuè ponitur in intellectu creato, scilicet ut objectum reddat intelligibile in actu secundo, & ut sistat illud intra intellectum, & reddat intimè præsens per modum termini intrinseci ipsius intellectionis: At hoc habet divina essentia ex se, & independentè ab omni forma creata; est enim sua intelligibilitas & actus purus, tam in ordine intelligibili, quam entitativo; est etiam intimè præsens, & unita intellectui beatorum, non solum per modum principij, sed etiam per modum termini actualis intellectionis: Ergo ex se potest subire rationem verbi, seu speciei expressæ.

38. Confirmatur, & magis explicatur hæc ratio. Verbum ponitur, ut terminet actualem intellectionem: Sed essentia divina ratione sui, est omnino proportionata intellectui beati, ut terminet actualem ejus cognitionem: quia in ratione objecti, tam motivi, quam terminativi, habet omnem rationem formalem intelligibilitatis. Potentia autem beati, supponitur sufficièter proportionata per lumen gloriæ, eam elevans, &

A confortans: Ergo superfluit verbum creatum in visione beatifica, subindeque non datur in illa.

Confirmatur ampliùs: Videmus animam nostram, quia est in infimo gradu immaterialitatis rerum spiritualium, pro hoc statu non habere rationem speciei impressæ, nec expressæ, in cognitione sui; Angelum verò, quia illam excedit in immaterialitate, habere in sui cognitione rationem speciei impressæ, non tamen expressæ: Ergo cum Deus sit in supremo gradu immaterialitatis, & actus purus in ordine intelligibili, poterit gerere vices utriusque speciei, & esse sua intelligibilitas, non solum in actu primo, & per modum objecti motivi, sed etiam in actu secundo, & per modum objecti terminativi. Quapropter verbum in divinis, non producitur ex indigentia objecti, sed ex fecunditate producentis; quia intellectus Patris est prolificus, & infinite fecundus.

Dico secundo: Repugnat dari verbum creatum in visione beata.

Fundamentum hujus conclusionis non est aliud, quam illud quod articulo præcedenti positum est, pro speciei impressæ neganda; siquidem illud ipsum quod representat speciem impressæ in actu primo, & ut objectum intelligibile, representat expressæ in actu secundo, ut objectum intellectum, & per modum termini in quem intellectio fertur; unde speciei expressæ est perfectior, & actualior similitudo objecti, quam impressæ; & ita si implicet dari speciem impressam, essentia divinæ ut est in se representativam, eò quod nulla forma creata possit esse ejusdem immaterialitatis cum illa, nec ejus similitudo formalis, ut articulo præcedenti declaravimus: à fortiori repugnabit dari speciem expressam, quidditative Deum representantem.

Præterea, Deus, cum sit actus purus in ordine intelligibili, est sua intelligibilitas, non solum in actu primo, & per modum objecti motivi, sed etiam in actu secundo, & per modum objecti terminativi: Ergo sicut essentia divina, non potest fieri proximè intelligibilis ab intellectu creato, per aliquam speciem impressam creatam; ita nec actu intellecta, per verbum à beatis expressum, & ab illis productum.

Confirmatur: Deus ex se, & ex sua essentia, non minus est intelligibilis in actu, quam intelligens, nec minus est actus purus in ratione intelligibilis, quam in ratione intelligentis: Ergo sicut implicat, illum constitui in ratione intelligentis in actu, per formam intrinsecam, quale est intelligere creatum; ita repugnat illum constitui in ratione intelligibilis, vel intellecti in actu, per speciem expressam creatam.

Addo quod, speciei illa ab intellectu beatorum expressæ, esset infinita in representando, utpote essentiam divinam, ejusque attributa, & creaturas posibles representans; ut supra dicebamus de speciei impressæ creata, & consequenter esset infinita perfectionis & immaterialitatis; quod omni formæ creatae & creabili repugnat, ut ibidem ostendimus.

§. II.

Solvuntur objectiones.

44. **O**bjicies primò: Verbum est similitudo objecti ab intellectu producta, & expressa: Sed in visione beata datur hæc similitudo: Ergo & verbum, seu speciei expressæ. Major constat